

Noodhulp & Oplossingen van STIL in 2022

STIL hielp in 2022 een groot aantal mensen zonder verblijfsvergunning aan opvang, medische zorg, leefgeld, eten, kleding en verzorgingsproducten. Ook boden we begeleiding in procedures om een verblijfsvergunning dan wel toegang tot rechten te verkrijgen. Daarnaast boden we financiële steun op medisch, juridisch en sociaal gebied. In totaal hielpen we rond de 800 mensen¹.

Foto: Mercy en haar in Nederland geboren kinderen (hier 17 en 14 jaar), kregen bijna vier jaar opvang in een tuinhuisje bij een gezin. Hun aanvraag voor de afsluitingsregeling langdurig verblijvende kinderen ('kinderpardon') werd afgewezen, maar ze kregen wel een humanitaire verblijfsvergunning.

Tijdens de opvang bij een gastgezin biedt STIL leefgeld, vergoeding van medische en juridische kosten, reiskosten en sociaal- juridische begeleiding. Soms verwijst STIL door naar gemeentelijk gefinancierde opvang en wordt de begeleiding door een andere instantie overgenomen.

Toegang tot basisrechten

STIL hielp in 2022 zo'n 450 mensen toegang te krijgen tot medische zorg. Tevens hielp STIL ruim 120 mensen aan verzorgingsproducten, toegang tot eten, 2^e hands kleding, fietslampjes en condooms. Maar liefst 482 mensen kregen een of andere vorm van financiële steun. Dat kon leefgeld zijn, geld voor luiers of betaling van medische zorg (zie kader). Ook betaalden we reiskosten om medische zorg te krijgen of voor juridische doeleinden.

Wettelijk gezien hebben mensen recht op medisch noodzakelijke zorg en juridische bijstand maar zonder financiële steun van STIL (en indirect donateurs, fondsen en gemeente Utrecht), zouden mensen geen toegang tot dit recht en andere basisrechten hebben.

Opvang

STIL hielp in 2022 meer dan tachtig mensen of gezinnen aan opvang². Zowel opvang van de gemeente en rijksoverheid als in ons particuliere netwerk. STIL heeft een netwerk van 72 particuliere gastadressen, overal in het land, waar mensen korte of langere tijd kunnen verblijven. Deze mensen zouden anders op straat staan, zoals het gezin hier links op de foto.

Hulp van STIL in 2022	Aantal personen
Medische hulp	450
Opvang	> 82
Overige sociale hulp	> 120
Juridische hulp	350
Oplossingen (legalisering/terugkeer)	52
Financiële hulp	482

Medische hulp van STIL

Mensen zonder verblijfsvergunning kunnen zich niet verzekeren tegen ziektekosten maar hebben wel recht op medisch noodzakelijke zorg. Zonder de hulp van STIL en onze financiers, zouden ze echter in praktijk onvoldoende toegang tot noodzakelijke zorg hebben.

STIL informeert, helpt en bemiddelt bij het verkrijgen van toegang tot die zorg. Ook financieren we zorg die niet vergoed wordt. Zoals de eigen bijdrage voor medicatie, kiespijnbehandeling, brillen en andere prothesen, de huur van rolstoel of krukken na een operatie, vervoer naar en van het ziekenhuis als mensen niet kunnen lopen, fysiotherapie, voorbehoedmiddelen en abortus. Ook medicatie die niet elders vergoed kan worden.

Een groot deel van de zorg kan wel vergoed worden via de regeling onverzekerbare vreemdelingen van het CAK, dit is vergoeding van de overheid.

¹ Het totaal aantal van 800 mensen is een schatting omdat er overlappingen zijn tussen de verschillende werkteerijnen.

² Hier zijn niet meegeteld de plaatsingen door het Aanmeldloket, dat mensen aan 'eerstelijns-opvang' helpt. Dit loket draait STIL met drie andere Utrechtse organisaties voor ongedocumenteerden. Dit loket wordt volledig door subsidie gefinancierd en komt met een eigen jaarrapportage.

Begeleiding richting oplossingen

Hoewel we minder juridische begeleidingstrajecten boden dan in het voorgaande jaar, bereikten we in 2022 een groter aantal duurzame oplossingen. Zo kregen 37 mensen asiel of een andere verblijfsvergunning, 13 mensen 'uitstel van vertrek' op medische gronden (tijdelijk verblijfsrecht) en 2 mensen keerden terug naar hun land van herkomst.

Foto: Shewit maakt hier gordijnen voor haar eigen huisje. Ze kreeg in 2022 asiel. Ooit belandde ze in Nederland op straat na haar vlucht uit Eritrea. Ze kreeg opvang bij een Nederlands echtpaar. Dit stel hielp haar nu met de verhuizing naar haar eigen plek.

Het gastadres bood al elf keer onderdak aan vrouwen en één keer aan een man. Zeven van hen kregen intussen asiel, vijf opvang van de overheid, de meesten zijn nog in procedure.

Naast directe hulpverlening voerde STIL actief lobby voor gemeentelijke opvang voor gezinnen die op straat stonden en andere kwetsbaren. Zo probeerden we te voorkomen dat kwetsbare mensen na de sluiting van de Corona-opvang in februari, op straat kwamen. Dit lukte in veel gevallen, maar niet altijd.

Juridisch advies & begeleiding

STIL bood in 2022 aan 250 mensen een begeleidingstraject aan. Dat kon gaan om langdurige begeleiding zoals onderzoek naar juridische mogelijkheden, bewijzen verzamelen, het voorbereiden en/of indienen van een aanvraag voor asiel of een andere verblijfsvergunning. Meestal werkten we samen met een advocaat en deskundigen. Deze langdurige intensieve begeleiding noemen we tweedelijns begeleidingstrajecten. In 2022 ging het om 166 tweedelijns trajecten.

Daarnaast biedt STIL kortdurende begeleiding, gericht op een specifiek afgebakend doel. Dat kan bijvoorbeeld gaan om het regelen van erkenning van een kind of het verkrijgen van een document uit het land van herkomst. We boden 90 van deze kortere begeleidingstrajecten. Op het spreekuur en per mail gaven we daarnaast nog 263 keer incidenteel advies.

Samenwerking, vrijwilligers & financiering

STIL werkt dagelijks intensief samen met zorgverleners (medisch), advocaten en deskundigen (juridisch), gemeente, aanmeldloket, kerken, organisaties en gastadressen (opvang, humanitair). We nemen deel aan diverse overleggroepen, zowel lokaal als landelijk.

Ons werk is mogelijk dankzij de inzet van vele vrijwilligers, gastadressen, donateurs, fondsen, gemeente Utrecht en andere trouwe partners. Zij zijn onmisbaar voor onze hulpverlening. We werkten in 2022 met dertien part-time betaalde krachten (9,0 fte) en 27 vrijwilligers (2,1 fte). Daarnaast nog met 78 vrijwillige tolken en 72 gastadressen.

STIL kreeg in 2022 steun van 11 kerken³, 23 fondsen en organisaties, 130 particulieren en de gemeente Utrecht. Het Jaarverslag en de Jaarrekening zijn vanaf 1 juli 2023 te vinden op de website van STIL, www.stil-utrecht.nl. Daar is ook meer te lezen over onze missie, visie, werkwijze en ons beleid. STIL heeft een ANBI-status. Giften zijn daarom aftrekbaar van de belasting. **Meer weten?** Mail naar info@stil-utrecht.nl.

Foto: Vader en dochter zijn in 2022 na lange tijd herenigd

³ Afgezien van de zeventien bij OMDUW aangesloten kerken en de steun van fondsen met religieuze signatuur.